

“Egizu zugatik, egizu planetagatik”

SONIA GONZÁLEZ
IDAZLEA ETA ABAR

ANTTON OLARIAGA

Hala dio iragarkiak, bai: “Egizu zugatik, egizu planetagatik”. Sikateak, uriolak, lubiziak, suteak... Milioika lagunek (7 milioi 2019ko lehen sei hilabeteetan) euren etxeak utzi behar izan dituzte hondamendien erruz. Apartheid klimatiko da. Mendebaldeak txirotu dituen herrialdeetakoak dira, momentuz, desplazatu hauek, amortizatutako bizitzak, beraz. Baina, amortizatutako bizitzak geureak ere izango ditugu zuriok laster. Hondamendi ekologikoak ez baita ki koordinada geografikoez.

Hemen, itsasoak gora egiten badu, zenbat zentimetro izango diren eta zelan erango digun pentsatzen aritzen gara, norbaitek konponbideren bat emango digulako fedez. Trankil. Herritarrok errundundu gaituzte honezkero; orain, salbatzaile ager daitezke: gure otoitzei erantzuteko, kapitalismo berdea jaio da.

“Ez naiz Montessori, ez naiz Luther King, baina nik ere mundua alda dezaket”. Zelan? Konpainia elektriko aldaturik. Horren erraz. “Egizu zugatik, egizu planetagatik”.

Jan kinoa, *super-elikagaia*. Kinoaz elikatzen zirenek orain ezin badute ordaindu, prezioak hiru bider altxatu ditugulako, zer ardura du? Super *cool* da eta, txo, “*porque tú lo vales*”.

Burger Kingek *Rebel* hanburgesa sortu du, Amazonia suntsitu bitartean. *Green-washing* moderno: produktu “berdeak” kontsumitzea errebelari lotuta; ikus ez dezagun benetako errebelia bakarra ez kontsumitzea dela. Etxean ikasi genuen ez dela gastatu behar, beharrezkoa ez bada. Etxeko ekonomiarekin lotutako jarraibidea da hori, baina askoz harago doana: alferrik gastatzeak edo alferrik galtzen uzteak immoraltasunetik asko dauka, horretara bultzatzen gaituen sistema kapitalistak bezala.

Kapitalak dena baliatzen du, baita herri mugimenduak ere. Baina borroka ekologista klase borroka izan da beti: ugazabek zikindu, langileok irentsi. Aurten 50 urte dira Erandion poliziak Josu Murueta eta Anton Fernández hil zituela. Bilbo Handian kutsaturik jaio ginen, aurpegia eta birikiak brillantina beltzez beteta eta isuriaren sirena hotsei adi. Ugazabei ez zien inporta gu hiltzea eta munduaren oraingo ugazabei ere ez. Eurek ez dute klima aldatetaren ondoriozko pairatuko, bizitzeko eskubidea erosteko beste diru daukate eta.

Premia larrietan kapitalismoak plusbalio iturria baino ez du ikusten. Horregatik ari dira enpresak euren errekonbertsioa bultzatzen, estatuek eta nazioarteko erakundeek marko egokia

eman diezaieten aldarrika. Herenegun energiaren autoekoizpena zigortzeko eskatu eta eguzkiaren zerga asmatu zen bezala, orain, mundu mailako kapital handiaren estrategiari jarraiki, markoa aldatzeko exijitzen dute: marko fiskal onuragarria eta diru-laguntzak. Eta besteok paga dezagun, kontsumoari zergen bitartez, besteak beste.

Honen aurrean, *New Green Deal* omen da erantzun bakarra. Baina keynesianismo berdea praktikara eroaterakoan, eroanez gero, ahaztu alderdi sozial osoa. Estimulu publikoa ez da ongizate-estatura edo giza eskubideen babesera bideratuko, kapitalismoaren gaurko estrategian ez baitago horrelakorik.

Kapitalismoaren estrategian oligopolioak daude, multinazionalak eta aurretiaz prestatzeko gaitasun ekonomikoa izango duten enpresa handiek baino ez dutelako iraungo. Aberastasuna esku are gutxiagotan. Eta sozialki “ekofaxismorantz” jotzen duten jendarteak: erregimen autoritarioak, apartheid klimatikoan sakonduko dutenak.

Bien bitartean, Europako Legebiltzarra klima larrialdia deklaratu berri du, IBEX35eko enpresek finantzatzen lagundu duten goi-bileraren atarian. Dena ordenan, beraz. ●